

ÉSZREVÉTEL

Pest Vármegyei Kormányhivatal

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

1016 Budapest

Mészáros utca 58/B.

e-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu

Hivatkozási szám: PE/KTHF/28155/2024.

Tárgy: észrevétel és ügyfélkénti bevonás Hungarorange Kft. által az Üllő 0275/1-3 és 0276. hrsz. alatti ingatlanokon tervezett Üllői Lövész Központ létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás kapcsán

Tisztelt Környezetvédelmi Hatóság!

[1] Alulírott **dr. Illés Géza Márton ügyvéd** (dr. Illés Géza Márton Ügyvédi Iroda; székhelye: 1024 Budapest, Lövház utca 2-6. IV. em.; tel: +36-1-2107910; cégkapu azonosító: 18200047; eljáró ügyvéd: dr. Illés Géza Márton; e-mail: geza.illes@igm.jogasz.hu, KASZ: 36062013).), mint az **Állatorvostudományi Egyetem** (intézményi azonosítója az Oktatási Hivatalnál: FI21261; székhelye: 1078 Budapest, István utca 2.; adószáma: 19253268-2-42; képviseli: Prof. Dr. Sótonyi Péter rektor) **jogi képviselője** [ügyvédi meghatalmazás 1. sz. mellékletként csatolva] hivatkozással a www.kormanyhivatalok.hu portálon, 2024. szeptember 03. napján megjelent, *Hungarorange Kft. által az Üllő 0275/1-3 és 0276. hrsz. alatti ingatlanokon tervezett Üllői Lövész Központ létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás* tárgyú közleményre **az alábbi észrevételt teszem és kérelmeket terjesztem elő:**

I. Az Állatorvostudományi Egyetem jogainak, jogos érdekeinek érintettsége, ügyféli jogállás megállapítása iránti kérelem

[2] Mindenek előtt engedjék meg, hogy részletesen kifejtsem a tervezett Üllői Lövész Központ esetleges működésével kapcsolatos aggodalmakat, amelyek - minden túlzás nélkül – az Állatorvostudományi Egyetem működési rendjét, gazdálkodását, és ezzel a magyar lógyógyászatot alapjaiban megingathatják.

[3] A tervezett lőtér működésével járó erőteljes zajhatások az Üllői Tangazdaságon folyó oktatási, tudományos munkát, illetve különösen az állatorvosi beavatkozásokat nyilvánvalóan hátrányosan érintenék. Megjegyzendő, hogy a Tangazdaság területén már régebb óta tervben van egy Honvédségi lovasközpont kialakítása, és más partneri együttműködéseink is folyamatban vannak, amelyek kiemelt anyagi értékű lóállományának nyugalma is jelentősen zavarná a lőtér működése.

[4] **A legfájdalmasabb következményeket a Magyarországon egyedülálló felszereltségű és nélkülözhetetlen állatgyógyászati tevékenységet végző Lógyógyászati Tanszék és Klinika szenvedné el**, ugyanis az állatorvosi beavatkozások során a lövészeti zajhatások (akár nem is kiemelkedően erős zajhatás) miatt a **bódított állatok felriadnak**, mivel a műtéteket és egyes vizsgálatokat nem altatásban, hanem speciális bódítással, helyi érzéstelenítéssel végzik el. **A lovak, mint zsákmányállatok biológiai adottságukból kifolyólag a hanghatásra, zajra, főként lövészeti zajokra igen érzékenyen reagálnak**, ezen riadalmuk, ijedtségük, mint negatív reakciók **erőteljesen kihatnak a műtétek sikerességére, akár az állatok életben maradására is.**

[5] Továbbá, a Lógyógyászati Tanszék és Klinika közelében létesítendő lőtér jelentősen veszélyeztetné a klinika beteg állatainak és az állatorvosi személyzetnek az egészségét, mivel löfegyverek hangja okozta stressz-reakció negatív hatást vált ki a klinikán lábadozó betegek állatokból. Számos vizsgálatot,

ideértve a sántaság vizsgálatokat a klinika mellett a szabadban végzik, illetve a betegek állatokat a szabadban mozgatják, legeltetik. Mivel a ló menekülő állat, váratlan és ismeretlen zajok hatására megrémül, így a ló ezen pánikreakciója számos veszélyes helyzetet idézhet elő, amely akár a ló súlyos sérüléséhez is vezethet, illetve a ló pánik okozta váratlan reakciója következtében az azt vezető vagy vizsgáló személy is súlyos sérülést szenvedhet. A klinika épülete mellett egy különálló vizsgáló helyiségben végzik a mágneses rezonanciás vizsgálatokat, amely vizsgálatok során a lónak mozdulatlanul kell állnia, azonban a löfegyverek hangja a vizsgálatban részt vevő bódult lovakban ismételtelen olyan vészreakciót válthat ki ami a **hozzávetőlegesen 200 millió forint értékű berendezés károsodásához és a vizsgáló személyzet sérüléséhez is vezethet**, ezen káresemény esetén a Lógyógyászati Tanszék és Klinika kénytelen lenne a kárösszeget a zaj kiváltójától követelni.

[6] Továbbá, és nem utolsó sorban az Üllői Tangazdaságban számos partneri együttműködést folyik a magyar mezőgazdaság, élelmiszeripar és állatgyógyászat legfontosabb szereplőivel. Az itt élő lóállomány, illetve egyéb állatállomány mindennapi életvitelére, hasznosítására, gyakorlatozására, edzésére is negatívan hatnának ki a löfegyverek hangja. Tekintettel arra, hogy a lovak a központi és a vegetatív idegrendszerét *a nemkívánatos, szakaszos, kellemetlen zajok erősen ingerlik, ideges reakciókat vált ki a lovakból, amely reakciók azon túl, hogy csökkentik a koncentrálo képességüket egészségkárosodást is okozhat.*

[7] Az Állatorvostudományi Egyetem érintettsége a fentiekén túl az alábbi alapjogi jogsérelemre tekintettel is megállapítható: a tervezett Üllői Lövész Központ működése már önmagában sérti az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése szerinti, egészséges környezethez való jogát, amely alapján az Állatorvostudományi Egyetem igényt tarthat arra, hogy a természetben, szabad téren (is) is zajló tevékenységét ne akadályozzák, ne lehetetlenítsék el a tervezett lőtér működésével járó, kiugróan erős zajok. Mindezekén túl ezen alapjog azért is bír kiemelkedő fontossággal az Állatorvostudományi Egyetem számára, mert az állattartási és állatgyógyítási tevékenységeihez is nélkülözhetetlen a természet adta csend, a zavarástól mentes, nyugalmas, kiugró zajhatásoktól mentes környezet megőrzése.

[8] Fentiekén túl egy lőtér létesítése esetén mindenképpen felmerül az a tényező, hogy a lövészeti zaj tulajdonságai miatt a lőtér tényleges hatásterülete meghaladhatja a vélelmezett hatásterület mértékét. A lőtér, mint kiemelten zavaró zajhatású létesítmény működése – mivel a terep-adottságok következtében a lövészettel járó zaj igen nagy területen hallatszik, valamint a terepviszonyok által is befolyásoltan ezen zajok távolabbra is közvetítődnek – az ott megszokott nyugalmat és csendet megváltoztatja, így a lövészeti zajhatások - szervezetünk eddigi működését alapjaiban történő negatív irányú befolyásoltságán túl nem melleleg - sok környező lakos nyugalma is zavarni fogják.

[9] Kérdésként merülhet fel, hogy a hatályos szabályozás képes lesz-e megóvni a csendet, mint környezeti értéket (biztosítani a megelőzés elvének érvényesülését), ugyanis a zajhatárértékekhez rugalmatlanul kötött szabályozás sokkal inkább a még éppen a határértékeken belüli zajkibocsátásra ösztönözheti majd a lőtér leendő üzemeltetőjét. Kiemelkedően fontosnak tartom továbbá azt, hogy a természeti erőforrásokat, így a természet adta csendet, vagyis a zavarástól mentes, nyugalmas környezetet meg kell őrizni nem csak saját magunk, hanem a jövő nemzedékek számára is. Ezek alapján felmerül az egészséges környezethez való jog sérelme.

[10] Fentiek alátámasztását hivatott szolgálni a *lőterekről, a löfegyverek, lőszerek hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről* szóló 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet 3. § (3) bekezdése is, amely értelmében:

„A lőtér üzemeltetése nem sértheti, illetve nem veszélyeztetheti:

a) az emberek és állatok életét, testi épségét, egészségét,

- b) az emberek vagyonát,
c) a természeti és az épített környezetet.”

[11] Továbbá, az Állatorvostudományi Egyetem érintettségét támasztja alá az is, hogy Üllő 0275/1-3; 0276. hrsz. alatti ingatlanokon tervezett Üllői Lövész Központ szomszédos az Állatorvostudományi Egyetem szervezeti egységével az Üllői Tangazdasággal, így az **Állatorvostudományi Egyetem, mint szomszédos ingatlan tulajdonosának** jogát, jogos érdekét sérti az, hogy a tervezett Lövész Központ létesítése jelentős környezeti hatással bír.

[12] Az egyik legkiemelkedőbb érintettségi ok maga az a tény, hogy **az Állatorvostudományi Egyetem, mint állattartó és állatorvosi tevékenységet ellátó szervezet állattartó és állatorvosi, oktatási-tudományos tevékenység folytatásához fűződő jogát, jogos érdekét hátrányosan nagyban befolyásolná a tervezett lőtér működése, ugyanis a lőtér működésével járó erőteljes zajhatások az Üllői Tangazdaságon folyó oktatási, tudományos munkát, különösen az állatorvosi beavatkozásokat nyilvánvalóan hátrányosan érintenék.**

[13] Fentiek alapján az **Állatorvostudományi Egyetem érintett a kialakítandó Üllői Lövész Központ engedélyezési eljárása során, ennél fogva az Állatorvostudományi Egyetem ügyfélképessége megállapítható.** Állatorvostudományi Egyetem ügyféli jogállását azaz az Üllői Lövész Központ engedélyezési eljárásba való ügyfélkénti bevonását az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 10. § (1) bekezdése – ügyféldefiníció - támasztja alá: 10. § (1) „Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.”

[14] Ennek értelmében **kérem a Tisztelt Hatóságot, hogy szíveskedjenek megállapítani az Állatorvostudományi Egyetem ügyfélképességét, és Üllő 0275/1-3 és 0276 helyrajzi számok alatti ingatlanokon tervezett Üllői Lövész Központ létesítésére vonatkozó eljárásba ügyfélként bevonni!**

II. Erdő engedély nélküli kivágása

[15] Továbbá, fontos kiemelni azt a tényt is, hogy a tervezett Üllői Lövész Központ területein az erdő igénybevétele [fakitermelés] már hónapokkal korábban [a közzétételt megelőzően] megkezdődött.

[16] Hungarorange Kft., mint Kérelmező által benyújtott Előzetes vizsgálati dokumentációban is dokumentáltan (lásd 16. oldal és 114. oldal fényképeit, 110. oldal 5.6.2. pont 1. bekezdését) a beruházás helyéül szolgáló Üllő 0276 hrsz ingatlanon az erdő kivágása megvalósult. Tudomásunk szerint ez 20 hektár erdőterületet érintett, a kivágás 2024. április 15. napját követően, de még 2024. április 30. napját megelőző kezdő időponttal történt.

[17] Az Előzetes vizsgálati dokumentáció 18. oldal 5. bekezdésében és 110. oldal 5.6.2. pont 1. bekezdésében a Hungarorange Kft ennek jogalapjaként arra hivatkozik, hogy 24 hektár 921 m² területű erdő más célú hasznosítására engedélyt kapott az erdészeti hatóságtól.

[18] Ugyanakkor a Hungarorange Kft. nem vette figyelembe, hogy a 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet 3. melléklet 7. pontja értelmében az erdő igénybevétele nem termőföldként való további hasznosítás esetében 10 ha-tól a Környezetvédelmi Hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett. Ez pedig értelemszerűen azt jelenti, hogy a Hungarorange Kft-nek még az erdő igénybevétele (letermelés) megkezdése előtt rendelkeznie kellett volna az előzetes vizsgálatban hozott döntéssel.

[19] A Hungarorange Kft., mint Kérelmező tehát nem rendelkezhet semmilyen a Hatóság által kiadott engedéllyel, hiszen az előzetes vizsgálat iránti kérelmet 2024. augusztus 23. napján terjesztette elő. Nem lehet vitás tényállás, hogy a Környezetvédelmi Hatóság engedélye nélkül történt 20 ha erdő más célú igénybevétele(letermelése).

[20] Hungarorange Kft., mint Kérelmező ugyanis a korábbi előzetes vizsgálati eljárásban megtett kérelmét visszavonta – lásd Környezetvédelmi Hatóság PE/KTHF/28155-6/2024. számú végzése – majd szándékosan, a Környezetvédelmi Hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésének, engedélyének hiányában az erdő más célú igénybe vételét megkezdte, és azt folytatta. Ennek eredményeül a mai napig tudomásunk szerint 20 ha erdő faállományát vágta ki, tüntette el gyökérzetét, valamint tette az érintett ingatlan 20 ha területét erdészeti művelésre alkalmatlanná. Hungarorange Kft., mint Kérelmező szándékos magatartása (kérelem visszavonása és Hatóság döntésének hiányában) a végleges más célú hasznosítás megkezdése) vezetett ahhoz, hogy több, mint 20 hektár területen a Hatóság engedélye nélkül történt az erdő élővilágában olyan mértékű pusztítás, hogy annak korábbi állapota csak beavatkozással állítható helyre.

III. Kérelmek

[21] A tervezett Üllői Lövész Központ kivitelezési, telepítési helyével kapcsolatos, alább kifejtett kizáró okokra tekintettel **kérem, hogy Hungarorange Kft.-t, mint Kérelmezőt PE/KTHF/28155/2024. számú eljárás kapcsán végzett bármilyen tevékenység folytatásától tiltsa el.**

[22] **Abban a nem várt esetben, amennyiben a T. Hatóság nem ad helyt ennek a kérelemnek, úgy másodlagosan kérjük, hogy állapítsa meg, hogy a tervezett tevékenység és beruházás nem megvalósítható a kérelemben megjelölt ingatlanokon.**

[23] **Ennek hiányában harmadsorban állapítsa meg, hogy jelentős környezeti hatással bír a tervezett beruházás és kötelezze részletes környezeti hatásvizsgálat becsatolására a Hungarorange Kft.-t, mint Kérelmezőt.**

[24] **Negyedsorban amennyiben nem állapítható meg a csatolt előzetes vizsgálati dokumentáció alapján, hogy szükséges-e környezeti hatásvizsgálatot elvégezni, kötelezze az eljárás felfüggesztése mellett a Hungarorange Kft.-t, mint Kérelmezőt, hogy a jogszabályoknak megfelelő előzetes környezeti hatásvizsgálati dokumentációt nyújtson be.**

IV. Kérelmet megalapozó jogszabályhelyek:

[25] A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény [a továbbiakban: Kvt.]: A) 74. § (3) bekezdése szerint: *„Ha a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi felülvizsgálat alatt környezetveszélyeztetést vagy környezetkárosítást észlel, akkor az azt okozó feltárt tevékenységet a hatásterületen teljeskörűen vagy részlegesen korlátozhatja, vagy felfüggesztheti.”*

B) Kvt: 79. § (1) c) pontja alapján: *„A felülvizsgálat eredménye alapján a környezetvédelmi hatóság:*

[...] korlátozza, felfüggeszti vagy megtiltja a tevékenység folytatását, vagy az erre hatáskörrel rendelkező szervnél azt kezdeményezi.”

C) Kvt. 101. § (3) bekezdése szerint: *„[...] a környezetvédelmi hatóság, vagy a más hatóság által engedélyezett tevékenység esetén a környezetvédelmi hatóság megkeresésére az engedélyező hatóság, illetve a bíróság - a környezetveszélyeztetés vagy környezetkárosítás mértékétől függően - a környezetveszélyeztető, illetve környezetkárosító tevékenység folytatását korlátozza, az általa megállapított feltételek biztosításáig felfüggeszti vagy megtiltja.”*

D) Kvt. 31. § (3) bekezdése alapján: „A környezeti zajjal leginkább terhelt területek zajcsökkentését, a zajjal még nem terhelt területek kedvező állapotának megőrzését - a külön jogszabály alapján - stratégiai zajtérképekre épülő intézkedési tervek végrehajtásával kell megvalósítani.”

E) Kvt. 67. § (1) bekezdése szerint: „Előzetes vizsgálatot kell lefolytatni, ha a tervezett tevékenység a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálat köteles, továbbá ha az előzetes vizsgálatot törvény írja elő.”

F) Kvt. 68. § (1) bekezdése alapján: „A környezetre jelentős, illetve várhatóan jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenység megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálatot kell végezni.”

[26] A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet [a továbbiakban: Khvr.]:

A) Khvr. 26. § (1) bekezdése alapján: „E rendeletben vagy hatósági határozatban foglalt határidőn túl véglegessé vált egységes környezethasználati engedély nélkül folytatott tevékenység vagy egy részének gyakorlását a környezetvédelmi hatóság határozatában a környezetre gyakorolt hatás jelentőségétől függően

- a) korlátozhatja,
- b) felfüggesztheti,
- c) megtilthatja.”

B) Khvr. 26. § (2) bekezdése szerint: „Ha az 1. § (3) bekezdés a) pontjának hatálya alá tartozó tevékenységet környezetvédelmi vagy integrált építési és környezetvédelmi engedély nélkül, valamint d) pontjának hatálya alá tartozó tevékenységet az előzetes vizsgálat lefolytatása nélkül, illetve az előzetes vizsgálatban hozott határozat alapján szükséges környezetvédelmi engedély nélkül kezdtek meg, akkor a környezetvédelmi hatóság a környezetre gyakorolt hatás jelentőségétől függően az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezményeket alkalmazhatja.”

C) Khvr. 3. számú melléklet 7. pontja alapján: „A környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek ... erdő igénybevétele (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe) ... a) nem termőföldként való további hasznosítás esetében 10 ha-tól.”

[27] Üllő Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2017.(VII.8.) önkormányzati rendelete [Üllő Város Helyi Építési Szabályzatáról] 50. § (1)-(2) bekezdése szerint:

- „(1) Az Ev jelű övezet telkén épületet elhelyezni nem lehet.
(2) Az Ev jelű övezetben elhelyezhető építmények, a máshol és másként nem létesíthető:
a) nyomvonal jellegű építmények és műtárgyaik,
b) a honvédelmet és belbiztonságot szolgáló műtárgyak.”

[28] Összességében megállapítható, hogy figyelemmel a tervezett tevékenység okozta jelentős igénybevételre, illetve hatásra, környezeti hatásvizsgálatot kell elvégezni, melyre vonatkozó megállapításra irányuló kérelem fentiek szerint került kifejtésre.

V. Észrevételek a 2024. augusztusi, WENFIS-2024/00586 azonosítójú Előzetes vizsgálati dokumentációra

[29] Az alábbiakban az előzetes vizsgálati dokumentációban rögzített megállapításokra teszünk érdemi észrevételt, tekintettel arra is, hogy jelen beadványunk 2. sz. mellékletét képezi Molnár Csaba igazságügyi szakértő akusztikai szakértői észrevétele: [25] Előzetes vizsgálati dokumentáció - 9. oldal – megalapozatlanul állítja, hogy az Üllő 0275/1, 0275/2, 0275/3 vagy a 0276 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában a tulajdonosok a beruházáshoz használati jogot biztosítanak vagy a terület

Hungarorange Kft-nek való eladásához hozzájárultak A földhasználatot és az eladást mezőgazdasági ingatlanok esetében a földhasználati nyilvántartásba be kell jegyeztetni, illetve eladás esetén az ingatlan-nyilvántartásba tényként fel kell jegyeztetni, A kérelmező semmilyen okirattal nem igazolta, hogy az ingatlanok bejegyzett tulajdonosaitól bármilyen jogcímmel rendelkezne az ingatlanok használatára vagy tulajdonosi várományosa lenne.

[30] Előzetes vizsgálati dokumentáció 12. oldal – környezeti hatásnál értelmezhetetlen a közúton mért távolság, mert a környezeti zaj és környezeti terhelés nem közúton terjed. Az előzetes vizsgálati dokumentáció valótlanul állítja, hogy Ócsa lakott belterülete 3,5 km-re található, valós távolság 2,9km, amely több száz ember lakó és pihenő helye.

[31] Előzetes vizsgálati dokumentáció 12. oldal – valótlanul állítja, hogy a tervezett lőtér közelében beépítésre szánt védendő rendeltetésű terület (lakó területfelhasználás, településközponti területfelhasználás, központi vegyes intézményi területfelhasználás) nincsen, hiszen tanyás térség határán fekszik a beruházás (lásd Felsőpakony helyi építési szabályzat), amely lakófunkció céljából beépítésre szánt terület.

[32] Előzetes vizsgálati dokumentáció 12. oldal – nem veszi figyelembe, hogy tanyás térség okán, az előzetes vizsgálati dokumentációban nevesített Üllő 0286/2 hrsz-en található Kutyapanzió mellett lakó funkciót is betölt az ingatlan, ahogyan lakó funkciót is betöltenek a Tornyoslőb, Pusztalőb tanyák, továbbá a Szabó tanya, amely ingatlan az előzetes vizsgálati dokumentáció által megjelölt hatásterületet érintő ingatlanok egyikén található. Az előzetes vizsgálati dokumentáció említés szintén elismeri ezen tényt, miszerint lakófunkciójú tanyák találhatók (lásd 12. oldal), de ennek ellenére nem veszi figyelembe vizsgálata során, nem emeli ki, mint különösen védendő létesítményeket. Ugyanígy nem veszi figyelembe, hogy az Állatorvostudományi Egyetem területén nemcsak oktatási, hanem állatgyógyászati funkciójú létesítmények vannak. Miközben nyilvánvaló, hogyha az előzetes vizsgálat egy tervezett beruházás várható hatásait kívánja felmérni-kielemezni, akkor a környezetében lévő ingatlanok jogszerű működő, tényleges használati funkcióit kell felmérnie és az arra gyakorolt hatásokat kell vizsgálnia, nem pedig olyan elméleti kategóriákat alapul véve, mint a környező ingatlanok övezeti besorolásának elnevezése.

[33] Álláspontunk szerint a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 2. § a) pont szerinti „védendő (védett) környezet”, és p) pont szerinti „védendő (védett) terület”, q) pont szerinti fogalmaknak az övezeti besorolás elnevezéséhez kötődő, merev értelmezése oda vezet, hogy a beruházás ténylegesen várható hatásai valójában nem lesznek felmérve, mivel nem a ténylegesen működő, ténylegesen használt funkcióik szerint tekintenek az ott lévő területekre, létesítményekre, és ezáltal a rájuk gyakorolt hatásokat sem a valós használati állapotra nézve vizsgálják ki.

[34] Előzetes vizsgálati dokumentáció 12. oldal – Az alábbi dokumentum becsatolása szükséges a tényállás tisztázásához, hogy rendelkezésre álljon, és az abban foglaltak figyelembe lehessen venni: Nevezetesen a Magyar Közút Nonprofit Zrt. közútkezelői hozzájáruló nyilatkozata, amelyben a tervezett Lövész Központnak a 4603 j. országos közúthoz (7+620 kmsz-ben) való útcsatlakozás építési tervéhez hozzájárult. Tudomásunk szerint a Magyar Közút Nonprofit Zrt. közútkezelő egy már üzemelő 1800 nm nagyságú lőtérbehajtásához járult hozzá, nem pedig a tervezett 45 ha területű – az előzetes vizsgálati dokumentáció szerint buszokkal is megközelíthető lőtér behajtásához.

[35] Előzetes vizsgálati dokumentáció 12. oldal – nem veszi figyelembe, hogy jelenleg a beruházással érintett ingatlanokon és azok környezetében változtatási tilalom áll fenn, amelyet az Üllő Város Önkormányzata a rendeletével rendelt el azzal a céllal, hogy az érintett ingatlanok vonatkozásában felülvizsgálja annak keretövezetét és rendeltetését, amely kihatással lehet fentiekben túlmenően a tervezett beruházásra.

[36] Előzetes vizsgálati dokumentáció 16. oldalán és 114. oldalán található fényképek a tervezési területen a táj jelenlegi állapotáról, melyeken fás területek és teljesen sík szántó területek láthatók. Teljesen nyilvánvaló, hogy ebbe a tájba a 25 méter magasságú csarnokok, és 12 méter széles, 6 méter magas földsánc, és 16-40 méter széles, 8-20 (!) méter magas golyófogó dombok (ezen adatokat a 19-20. oldal részletezi) egyáltalán nem illeszkednek. Attól még, hogy egyes fafajták esetleg elérik ezt a magasságot, az nem jelenti azt, hogy a 25 méter magas (azaz több mint 8 szint magasságú!) monumentális alapterületű (4500 m²) csarnokok a tájba illeszkednek majd. Erre tekintettel nyilvánvalóan alaptalanok a 20. és 111. oldalon a tervezett létesítmény tájba illeszkedésével, rejtőzködő jellegével kapcsolatos fejtegetések.

[37] Előzetes vizsgálati dokumentáció 17. oldal és 113. oldal- sportcélú lőtér kialakításához adta a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság előzetes hozzájárulását, azonban a tervezett beruházás nem csak kizárólagosan sportcélú lőtér, hanem multifunkciós (katonai-rendvédelmi lőtér, versenylőtér, élményturisztikai lőtér) (lásd Előzetes vizsgálati dokumentáció 7. oldal, 19. oldal, 22. oldal, 113. oldal!). A további beruházási célok érdekében a tényállás tisztázás során szükséges megkeresni ismételten a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot, hogy a további célok, funkciók ismeretében fenntartja-e még hozzájáruló nyilatkozatát, vagy kíván-e kikötéseket tenni.

[38] A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság előzetes hozzájárulása, továbbá az Előzetes vizsgálati dokumentáció 110. oldala kizárólag az Üllő 0276 hrsz. vonatkozásában vizsgálja, hogy ott vannak-e védett növény- és állatfajok, azok élőhelye, más természeti érték, Natura 2000 jelölő faj stb. Ezzel szemben nemcsak az a kérdés, hogy a beruházás területét szolgáló ingatlanokra milyen hatása van a beruházásnak, hanem az is vizsgálandó, hogy a környező ingatlanokon vannak-e védett növény- és állatfajok, azok élőhelye, más természeti érték, Natura 2000 jelölő faj, stb. és azokra milyen hatást fog gyakorolni a lőtér létesítmény.

[39] Ilyenek mindenekelőtt a beruházási területhez igen közel eső Ócsa 0152 és Csévharaszt 0228/4 hrsz ingatlanok, amelyek Natura 2000 területek, és a „Csévharashti homokvidék” elnevezésű Natura 2000 terület részét képezik. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság honlapjától letölthető „Csévharashti Homokvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve (3. sz. melléklet) 57-58. oldal a „KE1 Homoki gyepek” élőhely részeként nevesíti az Ócsa 0152 és Csévharaszt 0228/4 hrsz ingatlanokat, majd a 73-84. oldal részletesen ismerteti a területet illetve az egyes élőhely típusokat, az ott megtalálható természeti értéket képező növényeket, állatokat - köztük védett, fokozottan védett fajokat, Natura 2000 jelölő fajokat. Több élőhely típus esetében veszélyeztető tényezőként említi az F07 kódú „Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek”-et. A 103. oldal 1.3.3.8. pont az Ócsa 0152 és Csévharaszt 0228/4 hrsz ingatlanokról azt rögzíti, hogy ott az éleslövészet nem engedélyezett – tehát ez egy fontos természetvédelmi szempontnak minősül. A 108. oldal térképesen is bemutatja, hogy milyen élőhely típusok találhatóak a beruházáshoz közel eső, kisebbik területű természetmegőrzési területen. Ehhez képest az előzetes vizsgálati dokumentáció minderre nem tér ki kellő részletességgel, és csak állítja, de semmivel sem támasztja alá azt a végkövetkeztetést, hogy a lőtér kialakítása nem veszélyezteti az Ócsa 0152 és Csévharaszt 0228/4 hrsz ingatlanokon lévő természeti értékek fennmaradását, illetve a beruházásul szolgáló Üllő 0276 hrsz. ingatlan puffer funkcióit.

[40] Az előzetes vizsgálati dokumentáció mindenekelőtt arra sem tér ki, hogy annak milyen hatása van és lesz az élőhelyekre, a 0276 hrsz ingatlanon mint puffer területen 20 hektár erdő kiirtása zajlik. Amelyet szükségszerűen nem lehetséges pótolni a tervezett fásítással sem, lévén a beruházás területének bizonyosan jóval nagyobb részét fogják elfoglalni a lőpályák és az új épületek, mint a jelenlegi lőtér.

[41] Előzetes vizsgálati dokumentáció 18. oldal – Üllő Város Polgármestere azzal a kikötéssel tette meg csak és kizárólagosan elvi hozzájárulását, hogy a településrendezési eszközöket, települ. szerkezeti tervet összhangba kell hozni a fejlesztéssel, melyre mind a mai napig nem került sor, melyre figyelemmel Üllő

Város Önkormányzata részéről nem áll rendelkezésre hozzájáruló nyilatkozat a tervezett beruházáshoz. A tervezett beruházás részletes megismerését követően Üllő Város Önkormányzatának képviselő testülete nem támogató döntést hozott a beruházással kapcsolatban, mely mind a mai napig érvényes és hatályos.

[42] Előzetes vizsgálati dokumentáció 18. oldal – hivatkozik arra, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály jogerős határozatban engedélyezte az Üllő 0276 hrsz ingatlanon 24 a 921 m² erdőterület művelésből való kivonását, ugyanakkor mellékelve nincs. Így nem ellenőrizhető, hogy vannak-e benne a fakivágással kapcsolatban végrehajtandó kikötések és melyek ezek.

[43] Előzetes vizsgálati dokumentáció 18. oldal – tévesen állítják, hogy a Monori Rendőrkapitányság jogerős határozatban a 2225 Üllő 0276 hrsz.-on épített lőtér üzemeltetésére engedélyt adott, ilyen határozat a legjobb tudomásunk szerint nem létezik. Tényállás tisztázási kötelezettség során szükséges beszerezni a Monori Rendőrkapitányság határozatát, amely szerint fontos tisztázni azt, hogy az 2225 Üllő 0276 hrsz.-ú ingatlan területének töredékére adott ki bármilyen engedélyt, vagy az egész ingatlanra. Jelenleg mindösszesen 1800 nm nagyságú lőtérre van kiadott engedély, nem pedig 25 ha területű ingatlanra.

[44] Előzetes vizsgálati dokumentáció 20. oldal – a megállapítás szerint a pályák az előírások szerint, igazságügyi szakértő által megtervezett, több méter magas, U alakban kialakított golyófogó föld dombokvédelmében kerülnek megépítésre, azonban nem ismert az igazságügyi szakértő személye, csak név nélküli hivatkozás történik, így a tényállás tisztázása szükséges-e tekintetben, hogy ténylegesen rendelkezésre áll igazságügyi szakvélemény, az mikor milyen körülmények között keletkezett, s annak felhasználására van-e lehetőség jelen eljárásban.

[45] Előzetes vizsgálati dokumentáció 20. oldal – dokumentáció csak hivatkozik a lő irányoknak megfelelően védőpalánkok kerülnek kiépítésre, azonban a dokumentációban erre vonatkozóan nincsen semmilyen részletes leírás, hol milyen hosszan milyen magasan milyen anyagból készül, ennek hiányában védőpalánkokra történő hivatkozás és védőpalánkok meglétére vonatkozó megállapítások nem foghatnak helyt.

[46] Előzetes vizsgálati dokumentáció 20. oldal – csarnokok vonatkozásban nem ismert a zajvédelemre vonatkozó tervezési igény megjelölése, ennek hiányában nem ismert, hogy ez a cél megvalósul-e ténylegesen, és milyen környezeti hatása lehet.

[47] Előzetes vizsgálati dokumentáció 20. oldal - egy 800 m² alapterületű mobil lelátóról is beszél, ugyanakkor az nem tudható, hogy ezen mennyi néző fér el. Ezáltal nem ellenőrizhető a létesítmény várható látogatószámára vonatkozó megalapozottsága sem.

[48] Előzetes vizsgálati dokumentáció 26-27 oldal, valamint 32. oldal – 36. oldalig – a jövőbeni gépjárműforgalmat modellezzik, amely a valóságtól és a beruházás tervezett méretétől, és a beruházás során kialakítandó lőpályák számához (28 db.) képest töredék (óránként 5 /hétköznapi/ - 10 /hétvégén/) gépjárművel számol, amely hétköznapi óránként 10 fő vendéget, hétvégén óránként 20 vendéget jelent, amellyel szemben áll a közel 30 db. pálya, egyes pályákon akár 8 lőállással. Nagyságrendbeli ellentmondás áll fenn a pályák és lőállások száma és a tervezett igénybevétel között. Valóságtól elrugaszkodó megállapítás, hogy közel 80 lőállás esetén, egyidejűleg mindösszesen 10-20 lőállást vesznek igénybe. Az Előzetes vizsgálati dokumentáció elméleti számítása mellett semmilyen már létező, hasonló nagyságú lőtér megvalósult igénybevételére nem hivatkozik, mint referencia értékre.

[49] Előzetes vizsgálati dokumentáció 21. oldal - a parkolóhelyek száma 235 db, amely szintén arra utal, hogy lényegesen meg fogja haladni a látogatottság a 27. oldalon előadott mértéket. A beruházó

nyilvánvalóan nem építene ki ekkora parkolót, jelentős költséggel és területfoglalással, ha nincs rá szükség.

[50] Előzetes vizsgálati dokumentáció 26. oldal – állítja, hogy a szabadtéri pályák esetében a nyitva tartás nem határozható meg, mert időjárás függő. Nyilvánvalóan lesz egy tervezett nyitvatartási idő (amihez képest esetleg rossz idő esetén kevesebb lesz a tényleges nyitva tartás). Mivel a kültéri pályák tervezett nyitvatartása nincs megjelölve jelenleg, így nem lehet megalapozott az össz-zajterhelésre, a meglévő zajterheléshez képest történő zaj növekedésre vonatkozó kalkuláció sem.

[51] Előzetes vizsgálati dokumentáció 28. oldal – részletezi, hogy milyen transzformátor állomás létesítése szükséges. Itt említendő, hogy a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. melléklet 127/A pontja előzetes vizsgálatban hozott döntéstől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek között sorolja fel a transzformátor alállomás létesítését, amennyiben védett természeti területen vagy Natura 2000 területen létesül. Ebből arra következtetünk, hogy ennek van természetvédelmi kockázata, tehát indokolt lett volna arra is kitérnie az Előzetes vizsgálati dokumentációnak, hogy a 0276 hrsz mint puffer terület léteben vannak-e olyan természetvédelmi szempontok, amire tekintettel kell lenni a kialakításánál.

[52] Előzetes vizsgálati dokumentáció 35-36 oldal során kinyilatkoztatja, hogy nagy kaliberű fegyverrel (pl. nevesíti: M4 gépfegyver) nem fognak löni, annak ellenére, hogy a Előzetes vizsgálati dokumentáció több helyen is kiemeli, hogy multifunkciós a létesítmény és honvédelmi célokot is kiszolgálhat (oktatás és honvédelem – kiképzés), amelyre figyelemmel kapta meg nyilvánvalóan kormányzati döntés alapján kiemelt státuszt a beruházás. De ennek ellenére a környezeti terhelés során csak és kizárólagosan a polgári lőfegyvereket vette alapul, a polgári lőfegyverek által kibocsátott környezeti szennyezést és környezeti kár kibocsátás vizsgálatára hagyatkozik az előzetes vizsgálati dokumentáció.

[53] Előzetes vizsgálati dokumentáció 36 oldal során téves ténymegállapítást tesz és a Előzetes vizsgálati dokumentáció más részeiben tett megállapításokkal ellentétes, hogy elvi szinten 28 fő a maximális kapacitása a beruházás kialakítását követően a lőtérnek, de ugyanakkor nem veszik figyelembe, hogy egy pályán adott esetben akár 8 lőállás is lehet, amelyre figyelemmel nagyságrendekkel nagyobb a maximális kapacitása a létesítménynek (lásd korong-lövő pálya, skeet és trapp pályák leírása (22. – 23. oldal).

[54] Előzetes vizsgálati dokumentáció 37-39 oldal során leírásra kerül az uralkodó szélirány és annak intenzitása, de ennek ellenére dél - délkeleti irányban semmilyen zajvédelmi létesítmény telepítését nem látja indokoltnak és nem kerül betervezésre, míg pont déli irányban található a legközelebbi belterületi lakóövezet, több száz lakóval.

[55] Előzetes vizsgálati dokumentáció 66-67 oldal során szintén a lőpályák és lőállások számához nem igazodó igénybevételi alapadatokkal számol, amely irreálisan alacsony értékben határozza meg az víz igényt, illetve a keletkező szennyvíz mennyiségét. Gyakorlatilag semmilyen módon nem számol a fürdési lehetőséggel, és gyakorlatilag figyelemmel a személyzet átlagos pillanatnyi számára (10 fő), csupán további óránkénti 10 fő szociális igényével számol. Előzetes vizsgálati dokumentáció 67 oldalán tényként állapítja meg, hogy a helyi építési szabályzat alapján vízközmű pótló berendezés alkalmazása lehetséges a beruházás területén, de nem veszi figyelembe, hogy annak felülvizsgálata folyamatban van.

[56] Előzetes vizsgálati dokumentáció 67. oldalán szintén mindösszesen elméleti, jövőben megvalósítandó próbafúrások eredményétől függően, de már most – teljesen megalapozatlanul - megállapítja, hogy kellő mennyiségű és minőségű vízkivételi lehetőség biztosított (mind a szociális helyiségek vízigényéhez, mind az öntözéshez, mind pedig a tűzivíz tározók feltöltéséhez), és hogy a tervezett mennyiségű vízkivételnek nincsen környezeti hatása. Semmilyen módon még becslésre sem

került a tűzi víz igénye egy veszélyes anyagok tárolására használt beruházásnak, figyelemmel annak területi igényére és funkciójára.

[57] Előzetes vizsgálati dokumentáció 67. oldalán egyáltalán említés szintjén sem tesz megállapítást arra vonatkozóan, hogy a tárolt lőszeres berobbanása esetén keletkezett tüzet milyen módon és milyen vízigénnyel lehetséges kezelni, annak ellenére, hogy az előzetes vizsgálati dokumentáció kifejezetten említi, hogy lőszeres tárolására is sor kerül a létesítményben.

[58] Előzetes vizsgálati dokumentáció 67-68 oldalán szintén semmilyen módon nem tesz megállapítást arra, hogy a nyitott löpályák zöld felületein és területén keletkező sörétszemek, töltény magok milyen módon kerülnek összegyűjtésre és milyen módon biztosított, hogy ne mosódjanak ki belőlük káros anyagok, illetve felszíni vizekbe, vagy felszín alatti vizekbe ne mosódjanak be. Az Előzetes vizsgálati dokumentáció semmilyen módon nem ad választ a felszín alatti vizek vízvédelme tekintetében arra, hogy egy esetleges bemosódás milyen környezeti hatással járhat. Egy előzetes vizsgálati dokumentációnak pontosan az a lényegi eleme, hogy az eshetőleges környezeti hatásokra rávilágítson, ha ilyen rávilágítás nem történt meg, nyilvánvalóan részletes vizsgálati dokumentáció elkészítése szükséges.

[59] Az Előzetes vizsgálati dokumentáció 68 oldalán szintén csak hivatkozik, hogy a lőszermentesítése a lőállásoknak és a golyófogó domboknak biztosított, de semmilyen technológiát nem nevez meg, semmilyen folyamatot nem ír le, így nem eldönthető, hogy a talajterhelés megvalósul-e vagy sem.

[60] Előzetes vizsgálati dokumentáció 69. oldalán bár megállapítják, hogy a keletkező hulladékok pontos fajtája és mennyisége a tervezés jelenlegi fázisában még nem ismert, de későbbiekben kijelentik és megállapítják, hogy nem lehet környezeti hatása, amely megállapítás szakszerűtlen és bizonyítékokkal nem alátámasztott. Egy előzetes vizsgálati dokumentációnak pontosan az a lényegi eleme, hogy az eshetőleges környezeti hatásokra rávilágítson, ha ilyen rávilágítás nem történt meg, nyilvánvalóan részletes vizsgálati dokumentáció elkészítése szükséges.

[61] Előzetes vizsgálati dokumentáció 75. oldalán rögzíti a zajterhelési határértékeket. Itt is kiemeljük, hogy az Állatorvostudományi Egyetem nemcsak oktatási intézmény funkciót tölt be, hanem lóklinika, tehát egészségügyi intézmény is működik itt. Amennyiben nem az épületek ténylegesen jelenlévő, működő funkciói szerint történik a határérték kijelölése (hanem pusztán az övezeti elnevezés vagy más elméleti kategóriák szerint), akkor valójában nem lesz kivizsgálva, hogy milyen hatással bír a beruházás a környezetében ténylegesen működő létesítményekre, ideértve különösen az Állatorvostudományi Egyetem ló klinikájának működésére és a lakófunkciót is betöltő környező tanyákra gyakorolt hatásokat.

[62] Előzetes vizsgálati dokumentáció 77. oldalán rögzíti a zajhatások mérésének időpontjait (2022 év április és május), amely időpontban lényegesen előző környezeti állapotok voltak a jelenlegi beruházás megvalósításához képest: nevezetesen a mérés időpontjában 20 ha területű cirka 30 méter átlagmagasságú lombos erdő faállomány vette körbe a már üzemelő löteret. Időközben engedély nélkül a 20 ha faállomány letermelésre került, így alapjaiban megváltozott a környezet, és a cirka 30 méter átlagmagasságú faállomány általi zajvédő hatás megszűnt. Fentiekre figyelemmel aktuális mérési dokumentációra lenne szükség, hiszen a megváltozott természeti körülmények okán a korábbi (2022. évi) mérések adatai már nyilvánvalóan nem vehetők figyelembe, mert maga az előzetes vizsgálati dokumentáció hivatkozik arra, hogy figyelembe vette a mérések és számítások során az erdőterületeket és azok hatását (lásd 97. oldal).

[63] Előzetes vizsgálati dokumentáció 79-80 oldalán rögzítésre került, hogy milyen fegyverekkel történt a mérés, amely fegyverek mindegyike polgári löfegyver, holott a beruházás tervezett funkciói közül csak az egyik a polgári lövészet, és emellett lesz katonai-rendvédelmi lövészet is, értelemszerűen katonai-rendvédelmi fegyverekkel. Figyelemmel arra, hogy csak és kizárólagosan kis és közép kaliberű

polgári lőfegyverekkel történt a zajterhelés mérése, ráadásul csak és kizárólagosan oly módon, hogy egyszerre csak egy lőfegyver zajterhelését méri, mely teljesen életszerűtlen, hogy számtalan lőállásban egyidejűleg ne lenne több fegyver egyidejű zajkibocsátása – különösen versenyek alkalmával – így az előzetes vizsgálati dokumentáció e tekintetben sem alkalmas annak megállapítására, hogy nincsen környezeti hatása a beruházásnak, mivel a további funkciók, és ott alkalmazandó fegyverek tekintetében nem történt semmilyen mérés.

[64] Előzetes vizsgálati dokumentáció zajterhelés fejezetében történt számítások és alapadatok nem veszik figyelembe azt a körülményt, hogy a jelenlegi tanyákban is már lakófunkció megtalálható, továbbá a már meglévő tanyás övezetek okán további lakóegységek telepítése is lehetséges. Ezért az Előzetes vizsgálati dokumentációban megjelölt M3, M4 és M5 mérési pontok esetében lakóingatlanokra vonatkozó határérték figyelembe vételével kellett volna a mérést elvégezni.

[65] Az Előzetes vizsgálati dokumentáció zajterhelés fejezetében történt számítások alapvető számítási módszerben szenvednek, figyelemmel arra, hogy csak és kizárólagosan a fentiekben már részletesen kifejezett és hivatkozott igen alul becsült látogatottsági adatokkal történt számítás (óránkénti átlag 10 – 20 fő igénybevétel), pedig az előzetes vizsgálati dokumentáció is kinyilatkoztatja, hogy lövészversenyek megrendezése is funkciója a beruházásnak, amely esetben lényesen nagyobb a létszámi igénybevétel, és a lényegesen nagyobb létszámi igénybevétel okán a lövésszám is. Ráadásul köztudomású tény, hogy a versenyek megtartása jellemzően hétvégén munkaszüneti napokon pihenőidőben történik, amely időszakban a lehetséges zajterhelés felső határát alacsonyabb értékben kell meghatározni.

[66] Az Előzetes vizsgálati dokumentáció 87. oldalán a létesítés zajterhelése az M1 pontban (Szekeres Tanya 30 dBA, ugyanakkor ennek ellentmondó a 88. oldalon lévő térképes ábrázolás, ahol a 30-35 dBA-t jelölő zöld terület mégsem ér el az M1 pontig.

[67] Az Előzetes vizsgálati dokumentáció 97. oldalán a zajterhelés fejezetében a számítási módszerben szintén tévesen következtetnek arra, hogy a védendő létesítmények 1000 m-nél nagyobb távolságban vannak, a számítások során 4 dB(A) korrekciót vettek figyelembe. Hiszen sem az M2, sem az M3, sem pedig az M4 védendő lakó (tanya), illetve gyógyászati tevékenység helye nincsen 1000 méternél nagyobb távolságra.

[68] Előzetes vizsgálati dokumentáció 102. oldalán ismét egy hipotetikus állításra alapozzák a vizsgálatot, amely szerint a rendezvények (versenyek) esetén kizárólag azok a pályák üzemelnek, amelyen lőnek, a többi pályán nem lesz tevékenység. Azonban ez nem állapítható meg, mert az előzetes vizsgálat során azt kell dokumentálni, hogy milyen környezeti hatása lehet, azaz a megvalósulható lehetőségeket kell figyelembe venni, márpedig ha a beruházás megvalósul, akkor azon lehetséges egyidejűleg több eltérő pályán is versenyt tartani, amely versenyek alkalmával a beruházás területének teljes igénybevétele esetére vonatkozó környezeti hatásvizsgálatot kell elvégezni, és a lehetséges maximális igénybevétel alapul vételével. (Pl: skeet-trapp 5 pálya, 35 lőállás).

[69] Előzetes vizsgálati dokumentáció 116. oldalán csak állítja, de semmivel nem támasztja alá, hogy a létesítmény az élővilág számára megszokható. Teljesen életszerűtlen az az állítás, hogy a vadállományt a lövészet nem fogja zavarni. Azt is csak állítja, de nem támasztja alá, hogy mitől lesz diverzifikáltabb az élőhely, mitől erősödik meg a puffer szerepe. Ebből kifolyólag az a végkövetkeztetés is teljesen megalapozatlan, hogy az élővilágra nem fog jelentős hatást gyakorolni.

[70] Az Előzetes vizsgálati dokumentáció azzal sem foglalkozik, hogy a 20 hektár erdő kiirtása után az újonnan beültetett fák nyilvánvalóan még hosszú éveken, évtizedeken át nem lesznek olyan nagyok, mint a korábbiak voltak, és ezen átmeneti években, évtizedekben nyilvánvalóan romlik a puffer funkció.

[71] **Összességében** megállapítható, hogy Előzetes vizsgálati dokumentáció módszertana szerint a **zajvédelmi hatásterület meghatározása alapvetően azért nem megalapozott, mert egyrészt nem megfelelő fegyverekkel történt a mérés** (csak polgári lőfegyverrel és kis és közép kaliberrel), illetve nem megfelelő lövésszámmal történt a számítás, még a külön fejezetbe vett versenyekre vonatkozó számítás esetén sem, továbbá **nem megfelelő besorolású a védendő környezet** (tanya egyenlő lakóépület), valamint a **környezeti elemek alapvető megváltozása** (1800 m² lőtér körüli 20 ha erdő kivágása) alapjaiban megváltoztatta a környezeti hatásokat.

[72] Fontos azt is kiemelni, hogy a tervezett beruházással megvalósítandó polgári és nem polgári lőtér maximális befogadóképessége (azon érték, amikor egyidejűleg minden lövész található) nem ismert és nem dokumentált, a rendelkezésre álló információk alapján a beruházás teljes megvalósulása esetén, akár több, mint 200 ember egyidejű lövését teszi lehetővé. Verseny esetén a tervezett mobil lelátók figyelembe vételével, további akár további 1200 fő is igénybe veheti a létesítményt, amely alapján figyelemmel a kísérő személyekre, és a személyzetre, a beruházás területén egyidejűleg akár 1500 fő is jelen lehet. Továbbá, annak ellenére, hogy déli irányból 2,9 km-re belterület lakó övezet található (Ócsa), a beruházás déli oldalára semmilyen zajvédelem nem került megtervezésre, valamint az 1000 méteren belül található lakóépületek (tanyák) védelme okán sem kerül semmilyen speciális zajvédelem meghatározásra. Elmondható továbbá, hogy annak ellenére, hogy az előzetes vizsgálati dokumentáció rámutat, hogy a tervezett beruházástól nyugatra és észak nyugatra találhatók a legközelebbi lakóházak (tanyák: Szabó tanya, Pusztalöb, stb.), ennek ellenére, a telepítés lövésiránya keletről nyugat felé, illetve délről észak felé történt.

V. További megállapítások, észrevételek

[73] Kiemelkedően fontos annak tisztázása, felmérése és vizsgálata is, hogy a kialakítandó Üllői Lövészeti Központ okozta zajterhelés negatív hatással lesz a környék élővilágára, vadállományára és magára az Állatorvostudományi Egyetem loállományára. Ez jelentős természetvédelmi károkat okoz a területen, valamint ebből kifolyólag tetemes anyagi károkat jelent. A lövészeti zajok értelemszerűen a vadállományt elriasztják, a vadállatok az etetőhelyüktől eltávolodhatnak, a szokásos élőhelyüket a hanghatások miatt megváltoztathatják, amely jelentősen kihat a térség ökoszisztémájára is, abban súlyos irreverzibilis károkat okozva. Figyelemmel arra is, hogy a 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet 3. § (3) bekezdése nem tesz különbséget vadon élő és házi állatfajok (lovak) között, tehát mindkettőt ugyanolyan mértékű védelem illeti.

[74] A fentieket támasztja alá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 1. § a) pontja értelmében a törvény célja a természeti értékek védelme, fenntartható használatának elősegítése. A 3. § (1) bekezdés szerint a törvény hatálya kiterjed valamennyi természeti értékre és a velük kapcsolatos minden tevékenységre. A 4. § a) pontja pedig a „természeti érték” fogalmi körébe sorolja a teljes élővilágot, azaz a teljes állatvilágot is, vagyis - többek között - a vadállományt, a loállományt és más háziállatokat is védeni rendeli. Ezek együttes értelmezéséből az következik, hogy a Tvt. célja és hatálya kiterjed az Állatorvostudományi Egyetem loállományának és a vadállományok védelmére is.

1996. évi LIII. törvény a természet védelméről

A törvény célja

1. § E törvény célja:

a) a természeti értékek és területek, tájak, valamint azok természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének általános védelme, megismerésének és fenntartható használatának elősegítése, továbbá a társadalom egészséges, esztétikus természet iránti igényének kielégítése;

A törvény hatálya

3. § (1) A törvény hatálya kiterjed valamennyi természeti értékre és területre, tájra, továbbá a velük kapcsolatos minden tevékenységre, valamint a nemzetközi egyezményekből és együttműködésből fakadó természetvédelmi feladatokra, kivéve, ha nemzetközi egyezmény másként rendelkezik.

Alapfogalmak

4. § E törvény alkalmazásában:

a) természeti érték: a természeti erőforrás [Kt. 4. § c) pont], az élővilág és a fennmaradásához szükséges élettelen környezete, valamint más - e törvényben meghatározott -, természeti erőforrásnak nem minősülő környezeti elem [Kt. 4. § a) pont], beleértve a védett természeti értéket is;

[75] Emellett a 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet 3. § (3) bekezdése sem tesz különbséget vadon élő és házi állatfajok (lovak) között, tehát mindkettőt ugyanolyan mértékű védelem illeti:

„3. § (3) *A lőtér üzemeltetése nem sértheti, illetve nem veszélyeztetheti:*

a) az emberek és állatok életét, testi épségét, egészségét,

b) az emberek vagyonát,

c) a természeti és az épített környezetet.”

[76] Egyúttal fontos felhívni a figyelmet a **Kúria Kfv.37480/2021/5.** számú precedensképes határozatára a 20000/3638-4/2020.ált. számú lőterengedélyezés tárgyában hozott határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata tárgyában, annak is alábbi bekezdésére:

{64} „Az Alaptörvény 28. cikkéből a jogszabályok Alaptörvény-konform értelmezésének kötelezettsége fakad. E körben ki kell emelni, hogy az Alaptörvény Nemzeti hitvallása megjeleníti az alkotmányozó eljövendő nemzedékekért viselt felelősségét, akiknek életfeltételeit anyagi, szellemi és természeti erőforrások gondos használatával is védelmezni kell. Ezt erősíti a P) cikk is, amely kimondja, hogy a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. Vagyis az elsőfokú hatóság és az alperes előtt fekvő, alkalmazandó jogszabályok, különösen a BM rendelet 3. § (3) bekezdés c) pontja értelmezése során e szempontokra is figyelemmel kell lenniük.”

[77] Köztudomásúnak tekinthető, hogy a szilveszteri petárdázás és tűzijáték milyen hatásokat vált ki az állatokból: ilyenkor a szabadban egyáltalán nem hagyhatók, de még a lakásban is pánikba eshetnek, sok állat ijedtében elszalad és elveszik, illetve menekülési reakciója során megsérül. Az Üllői Lövész Központ működése Állatorvostudományi Egyetem loállományra és a környéki vadállományra is ugyanilyen hatással bírna, ráadásul nemcsak egy évben egyszer, hanem a lőtér minden nyitvatartási napján.

[78] Fontos kiemelni azt, hogy az előzetes vizsgálati dokumentáció a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet) alapján nem folytatott le vizsgálatokat az Állatorvostudományi Egyetemre háruló zajterhelés vonatkozásában, ugyanis a 284/2007. Korm. rendelet 2. § a) pont alkalmazásában {„*védendő (védett) környezet: védendő terület és védendő épület, helyiség, amely emberi tartózkodásra, tevékenység végzésére szolgál, és ahol az emberi tevékenység zavarásának megakadályozása vagy az emberi egészség védelme érdekében a környezeti zaj, rezgés mértékét korlátozni kell*”} az Állatorvostudományi Egyetem állatgondozási-gyógyítási tevékenységére, mint emberi tevékenységre gyakorolt hatást kellett volna vizsgálnia. Ezzel összefüggésben szükségszerűen az állatokra gyakorolt hatásokkal is kell foglalkoznia, de ettől még „védendő környezet”-ként az emberi tevékenységre gyakorolt hatást szükséges vizsgálni.

[79] Megállapítható, hogy a 284/2007. Korm. rendelet 2. § a) és pb) pontja {„különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, az egészségügyi területek és temetők területei”} alapján Állatorvostudományi Egyetem Állatklinika és Tangazdasága nemcsak oktatási terület, hanem egészségügyi terület is, és mindkét vonatkozásában „védendő környezetnek”, ezen belül „védendő területnek” minősül, 2. § a) pont tekintetében arra is figyelemmel, hogy a zaj nemcsak az állatokat magukat, hanem az állatgondozási-gyógyítási tevékenységet, mint emberi tevékenységet zavarja, akadályozza, ugyanis az állatok megzavarásával közvetetten az emberi tevékenységre is gyakorolható jelentős hatás. E körben arra kell figyelemmel lenni, hogy a 284/2007. Korm. rendelet 2. § a) és pb) pontja „védendő területről” beszél, nem pedig „védendő övezet”-ről. Nem az övezeti besorolás tehát a döntő, hanem az, hogy ott milyen rendeltetésű létesítmények működnek. Attól még, hogy az Állatorvostudományi Egyetem létesítménye a Kb-O jelű „Különleges beépítésre nem szánt oktatási központhoz tartozó övezet” elnevezésű övezetbe tartozik, nem ez a döntő, hanem az, hogy ott az Üllő Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2017.(VII.8.) önkormányzati rendeletének [Üllő Város Helyi Építési Szabályzata] 58. § szerint állategészségügyi tevékenységek és épületek helyezhetők el és ami a legfontosabb, hogy ténylegesen működik is ott állategészségügyi intézmény, és erre tekintettel az Állatorvostudományi Egyetem létesítménye a 284/2007. Korm. rendelet 2. § a) és pb) pont alkalmazásában „egészségügyi terület”-ként (is) „védendő terület”-nek minősül.

[80] Itt fontos kihangsúlyozni, hogy az előzetes vizsgálati dokumentáció egyáltalán nem foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az Üllői Lövészeti Központ megvalósítása esetén a 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet 3. § (3) bekezdésében foglalt előírások teljesülhetnek-e, köztük az, hogy a tervezett Üllői Lövészeti Központ az állatok életét, testi épségét, egészségét nem sértheti, nem veszélyeztetheti.

[81] Végezetül fontos felhívni arra is a figyelmet, hogy a hatásterületen 30 éve fokozottan védett kerecsensólyom (*Falco cherrug*) populáció is van. A 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet 2. sz. melléklet 1003 sz. sora értelmében a kerecsensólyom fokozottan védett, természetvédelmi értéke egyedenként 1.000.000 Ft (!). A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület adatai (forrás: <https://mme.hu/magyarorszagmadarai/madaradatbazis-falche>) szerint fészkelőállománya Magyarországon mindössze 145-175 pár. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület leírása kiemeli azt is, hogy „a hazai természetvédelem kiemelten fontos feladata a faj védelme”, valamint, hogy „természetes facsoportokban, fasorokban lévő fészkeinek védelme is fontos, itt fokozottan ügyelni kell arra, hogy költés közben feleslegesen ne zavarják a mezőgazdasági területeken dolgozó emberek” Ennek alapján nem túlzás állítani, hogy a tervezett Üllői Lövészeti Központ a maga működési volumenével nagy valószínűséggel elűldözné őket.

[82] Jelen beadványunkhoz mellékeljük Molnár Csaba környezeti zaj- és rezgésvédelem területén bejegyzett igazságügyi szakértő akusztikai szakértői észrevételeit az Előzetes vizsgálati dokumentációra, amelyeket érintettként és ügyfélként kívánunk felhozni annak alátámasztásául, hogy az Előzetes vizsgálati dokumentációnak milyen szakmai hiányosságai, megalapozatlan következtetései vannak, és hogy a tervezett Üllői Lövész Központ működése milyen jelentős környezeti hatást fog gyakorolni.

[83] Tisztelettel kérjük a Környezetvédelmi Hatóságot, hogy szíveskedjenek figyelembe venni aggályainkat és ennek értelmében az Üllői Lövész Központ működése a jelenleg tervezett helyen és a szervezetünk közelében ne valósuljon meg. Természetesen partnerek vagyunk olyan irányú egyeztetéseknek is, amely a kialakítandó lőtér új helyének kijelölésre szolgálna, olyan új terület kijelölésére, amely a lehető legkisebb kockázattal, és környezeti terheléssel jár. Ennek hiányában azonban minden lépést meg kell tennünk a jelenlegi működésünk megóvása érdekében.

Szíves együttműködésükben bízva maradok tisztelettel:

Melléklet:

1. *Ügyvédi meghatalmazás*
2. *Molnár Csaba igazságügyi szakértő - Akusztikai szakértői észrevétele a Hungarorange Kft. (1037 Budapest, Toronya utca 1/B.) által létesíteni kívánt Hungarorange - Üllői Lövész Központ (2225 Üllő 0275/1-3 és 0276 hrsz.) előzetes vizsgálati dokumentációjához*
3. *Csévharaszi Homokvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve, kelt 2021. (letöltve a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság honlapjáról)*

Budapest, 2024. szeptember 24.

Tisztelettel:

Állatorvostudományi Egyetem
Képv.:

dr. Illés Géza Márton
ügyvéd

Dr. Illés Géza Márton Ügyvédi Iroda
1024 Budapest, Lövőház utca 2-6. IV. em.

Molnár Csaba

Igazságügyi Szakértő

zaj-és levegőtisztaság-védelem

szám: 5226

✉ 6500 Baja, Szivárvány u. 70.

☎ 20/9576-987

Akusztikai szakértői észrevétel

a

**Hungarorange Kft. (1037 Budapest, Toronya utca 1/B.) által létesíteni kívánt
Hungarorange - Üllői Lövész Központ (2225 Üllő 0275/1-3 és 0276 hrsz.)
előzetes vizsgálati dokumentációjához**

A szakértői észrevétel 7 számozott oldalt tartalmaz.

Készült: Baján, 2024. szeptember hónapban

1. Előzmények

A Hungarorange Kft. a 2225 Üllő, 0275/1-3 és 0276 hrsz.-ú ingatlanokon Lövész Központ létesítését tervezi. A Lövész Központ kialakítása több mint 2 ha területet vesz igénybe, így a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. melléklet a 112. a) pontjának hatálya alá, és a környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek közé tartozik.

A Hungarorange Kft. a WENFIS Kft.-t kérte fel az előzetes vizsgálat lefolytatására, valamint az előzetes vizsgálati dokumentáció elkészítésére.

A dr. Illés Géza Márton ügyvéd által képviselt Állatorvostudományi Egyetem (1078 Budapest, István utca 2.) megbízta Molnár Csaba zaj-és levegőtisztaság-védelmi igazságügyi szakértőt, hogy a fent nevezett Hungarorange Kft. által létesíteni kívánt Üllői Lövész Központ (2225 Üllő 0275/1-3 és 0276 hrsz.) előzetes vizsgálati dokumentációjával kapcsolatban készítse el az akusztikai szakértői észrevételét. Megjegyzés: a véleményezés nem terjed ki az előzetes vizsgálati dokumentációban (továbbiakban dokumentáció) szereplő akusztikai számítások helyességének ellenőrzésére, esetleges újraszámolására.

További megjegyzés: a szakértőnek kizárólag a WENFIS-2024/00586 azonosítószámú dokumentáció, illetve ennek a mellékletét képező Vibrocomp 52/2004. témaszámú zajvédelmi szakvélemény állt a rendelkezésre, ezért kizárólag az ebben foglaltak alapján alakította ki az álláspontját.

2. Észrevételek

Előzetesen megjegyzendő, hogy az EVD-ben egyaránt megtalálható a Wenfis Kft. zajvédelmi tervfejezete, és a Vibrocomp Kft.-é is. Zavaró, hogy a két dokumentációban eltérőek a számítási pontok megnevezései, jelölései, valamint a számítási pontok száma is. Ezen felül további eltérő számítási metodikák találhatók a dokumentációkban (pl. építési zajnál), illetve az üzemelés vizsgálatánál eltérő zajterhelési értékek adódtak, azaz nem tudható, hogy mely számítási végeredményt kell figyelembe venni.

2.1. A kivitelezés zajkibocsátása

Mind a Wenfis Kft., mind pedig a Vibrocomp Kft. foglalkozott – a jogszabályi előírások alapján – az építkezés zajkibocsátásával, azonban teljesen eltérő módon és megközelítéssel. A Wenfis Kft. az építkezés területét felületforrásként kezeli. Elméletileg felületi forrásnak, vagy felületszerű hangforrásnak a nagyobb felületű szabad nyílásokat tekintjük, ahol a szabad

nyíláson át a jut a zaj a környezetbe. Ilyen esetekben az a feltételezés, hogy a felület egyenletesen elosztott, független zajforrásokból áll. Az kijelenthető, hogy jelentős távolságból, pl. egy motorsport versenypálya (ahol a mezőny a teljes pályán mozog) szintén kezelhető felületi forrásként, azonban egy építkezési helyszínre ez csak fenntartásokkal jelenthető ki. Bár a dokumentációban szerepel, hogy „*az építési területen a gépek folyamatosan mozognak*”, azonban ez a megállapítás valójában csak a szállítást végző teherautókra (mint vonalforrásra) jelenthető ki, mivel a töltésépítést végző erőgépek (pl. kotró, homlokrakodó, tömörítő gépek, stb.) a védendő irányából inkább pontforrásnak, vagy hangforrás csoportnak tekinthetők. A továbbiakban zajkibocsátási értéként megadtak egy 62 dB/m^2 értéket (vélelmezhetően az „A” szűrő jelölése csak lemaradt a dB jelölés után), azonban az nem tudható, hogy ez hangteljesítményszint érték, vagy hangnyomásszint, mert ez utóbbi esetben hiányzik a vonatkoztatási távolság, hogy milyen távolságból mérve 62 dBA a hangnyomásszint. Ezt követően a teljes területre megadták, hogy a zajkibocsátás 104 dB(A) lesz, azonban a terület nagysága, és a részletes számítás hiányzik (miből és hogyan adódott a 104 dBA). A védendőként megjelölt ingatlanok közül hiányzik az Üllő, 0286/2 hrsz. sz. tanyaépület, mely a legközelebb található a beruházás helyszínéhez. Megjegyzés: A dokumentációban a 74. oldalon található táblázatban a fenti ingatlan szerepel, mint tervezési területhez közel eső létesítmény, azonban a megjegyzésben az olvasható, hogy „*HM védőövezet, nem védendő épület*”. Ennek magyarázataképpen utalás történik Ócsa 0150, és a 152 (vélelmezhetően a külterületre utaló „0” lemaradt a 152 elöl), valamint a Csévharaszt 0228/4 hrsz.-ú területekre, melyek teljes területe kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetbe tartozik. A szakértő azonban nem látja annak összefüggését, hogy az Üllő, 0286/2 hrsz.-ú ingatlan a fenti beruházás (tehát a sportlőtér) szemszögéből, miképpen kapcsolódik az Ócsai Kiképző Bázishoz zajvédelmi szempontból. A szakértő ismeri a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának JNO-37/2010. számú állásfoglalását, mely szerint a honvédelmi és katonai létesítmények vonatkozásában a zajvédelmi rendeletek nem írnak elő határértéket, azonban jelen beruházás nem honvédelmi és katonai létesítmény, ezért a szakértő megítélése az, hogy szakmai szempontból az ingatlan védendő, azonban javasolja ennek a kérdésnek a jogi szempontú megítélését is!

A dokumentáció alapján az építkezés zajkibocsátására vonatkozó részletes számításokat a zajvédelmi tervfejezet melléklete tartalmazza, azonban a szakértő a rendelkezésére álló dokumentációban ezeket a számításokat nem találta. Mindezekről függetlenül „A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet” (továbbiakban ZrM.) 3. § (2) bekezdése alapján: Az építési kivitelezési

tevékenység teljes időtartamát a 2. melléklet szerinti szakaszokra kell bontani, és azokra a határértéket a 2. mellékletnek megfelelően külön-külön kell meghatározni. Azaz a dokumentációban szereplő számítási metodika hibás. A jogszabályi előírások alapján a beruházást zajvédelmi szempontból első lépcsőben ketté kellett volna választani a lőpályák kialakítására, és az épületkomplexum építésére, illetve ezen belül is – most csak a lőpályákra fókuszálva – a humusz eltávolítására-deponálására, a töltés építőanyagának beszállítására (mely vélelmezhetően párhuzamosan történik az építéssel), és a töltés építésére. Nagyon fontos a golyófogó (és egyben zajárnyékoló) töltések építésének a vizsgálata. A szakértőnek nem feladata ezen töltések anyagszükségletének meghatározása, azonban ismerve a töltések befoglaló méreteit (20 m és 15 m magas, min. 1000 m hosszúságban, összesen 70.000 m² alapterületen) akár több ezer fordulót is eredményezhet a töltésépítési alapanyag beszállítása. Ez a forgalom sem a kapcsolódó közút, sem pedig a bekötőút-telephely esetében nem került zajvédelmi szempontból vizsgálatra.

A Vibrocomp Kft. szintén foglalkozik az építkezés zajhatásainak vizsgálatával. Itt is megjelenik az Üllő, 0286/2 hrsz. alatti vadászház, mely 165 m-re található DK-i irányba a beruházástól. A Vibrocomp szakvéleményében az szerepel, hogy az Étv. 20.§. (7) bekezdés alapján a honvédelmi területre tilalom, korlátozás nem jelölhető ki. A szakértő nem jogász végzettségű, ezért javasolja Megbízó részéről annak pontosítását, hogy a kérdéses terület valóban honvédelmi terület-e, illetve annak megválaszolását, hogy a kérdéses területre vonatkozó korlátozás tilalma csak a honvédségre vonatkozik, vagy bármilyen más természetes-vagy jogi személyre is, esetünkben a multifunkcionális lőtérre.

A Vibrocomp Kft. a jogszabályi előírásoknak megfelelően az építkezést munkafolyamatokra bontatta, és munkafolyamatonként vizsgálta a határértéknek történő megfelelést. A géptípusonként megadott hangteljesítményszintek kielégítik a szakmai elvárásokat, azonban ismerve a beruházás volumenét, a gépláncban szereplő darabszámok (minden géptípusból 1 db), jelentősen alábecsültek, mivel a szakértő megítélése alapján, ilyen mértékű földmunkák esetén vélelmezhetően nem elegendő pl. 1 db kotrógép és 1 db vibrohenger alkalmazása. A Vibrocomp Kft. foglalkozott a be-és kiszállítás várható forgalmának a nagyságával, melyet maximálisan 10 db tkg/nap-ban határozott meg. Bár konkrét tervek a zajvédő töltések kialakítására nem állnak a szakértő rendelkezésre, azonban látva a ZT0 látványrajzot, a napi 10 forduló (~ 140 m³, 24 tonnás billencsekkel történő beszállítás esetén) vélelmezhetően szintén alulbecsült adat. Ebből adódóan a szakértő megítélése az, hogy nem fogadhatók el az ebből eredő általános megállapítások a forgalomból eredő beszállítás zajterhelésére, illetve annak hatásterület lehatárolására vonatkozóan.

A Wenfis Kft. öt ingatlanra, míg a Vibrocomp Kft. három ingatlanra vizsgálta az építkezés okozta zajterhelés mértékét, mely három ingatlan a Wenfis Kft. öt védendője között is megtalálható. Az építkezés esetében, az azonos védendőkre elvégzett számítások eredményei között jelentős, akár 16 dBA eltérés is található. Ez az ellentmondás a dokumentációban nem került feloldásra, de mint a szakértő korábban azt jelezte, mind két számításnál már a kiindulási adatok is hibásak.

További megállapítás, hogy az építkezés hatásterületét a Wenfis Kft. lehatárolta, míg a Vibrocomp Kft. nem. Mivel a szakértő szerint már a zajkibocsátási adatok is hibásak, ezért az építkezés hatásterületének a nagysága sem megfelelő. Nincs utalás továbbá arra sem, hogy jelenlegi területet körbevevő golyófogó műtárgyaknak (lődomboknak) mi lesz a további sorsa, mert amennyiben elbontásra kerülnek, úgy ismertetni kellett volna annak a bontási tevékenységét, zajkibocsátását. A Vibrocomp Kft. dokumentációjában szerepel egy olyan megállapítás, hogy szállítás során a beszállító járművek visszafuvarként szállítják el a kitermelt anyagot, azonban az nem került pontosításra, hogy mit jelent a „kitermelt anyag”.

2.2. Az üzemelés zajkibocsátása

A dokumentáció 2.2. pontjában szereplő TEÁOR számok alapján a tevékenység 9311 '08 Sportlétesítmény működtetése; 8551 '08 Sport, szabadidős képzés; 9319 '08 Egyéb sporttevékenység. Ettől némileg eltérően az előzményekben az található: *„Lövész létesítmények szempontjából három kategória különböztethető meg. Az egyik kategória a katonai és rendvédelmi szervek lötere, a másik kategória a professzionális versenysportot kiszolgáló verseny löterek és vannak még az élmény-turisztikai célú löterek. Üllő közigazgatási területén belül, terveik szerint a három kategóriát egyesítenék, mert kizárólag egy multifunkciós lőtér működhet gazdaságosan”*. A fentiek alapján félreérthető, hogy a tevékenység sport és szabadidős célú lesz, vagy katonai és rendvédelmi is. Ez utóbbi esetben viszont meg kellett volna adni a honvédelem, közbiztonság, közrend TEÁOR számait is.

Szintén ehhez a témakörhöz kapcsolódik annak a kérdése, hogy ki lesz a környezethasználó, azaz ki-vagy kik fogják a zajkibocsátási határértéket megkérni, mivel több környezethasználó esetén több zajkibocsátási határérték kerül kiadásra, melynek során figyelembe kell venni a zajkibocsátók számát, ami a kibocsátás mértékének a megosztását (csökkenését) eredményezi. Jelen dokumentációban a Hungarorange Kft. az engedélyezett, ezért egy kibocsátás lett vizsgálva.

A Wenfis Kft. a dokumentációban vizsgálta a telephely **jelenlegi zajterhelését**, illetve közeltéri méréseket is végzett. A szakértő álláspontja az, hogy a zajterhelés vizsgálata az új beruházás szempontjából relevanciával nem bír, az alábbiak miatt:

- A jelenlegi lőtér teljes mértékben átépítésre kerül,
- Ebből adódóan a jelenlegi lövésirányok megváltoznak,
- A jelenlegi golyófogó-zajvédő falak megszűnnek, azaz jelenlegi árnyékoló hatásuk a zajterhelési pontokon a beruházást követően nem vehető figyelembe,
- A lőtér és a védendő közötti terjedési viszonyok is megváltoznak, mivel a zajkibocsátás pontjának a helye is megváltozik, valamint az új árnyékoló dombok helyzete, magassága és geometriája miatt is megváltozik a hanghullámok kilépése a lőtérrel.

A telephely jelenlegi zajkibocsátásának a mérése a szakértő megítélése alapján olyan szempontból volt csak előnyös, hogy meghatározásra került a 2022. évi alapzaj és a háttérterhelés mértéke. (A mérés dátumára a szakértő később tesz észrevételt). A szakértő rendelkezésre álló dokumentáció mellékleteként azonban nem lelhető fel a zajmérési jegyzőkönyv, ezért nem tudható, hogy a mérés milyen zajmérő műszerrel történt, az a mérés időpontjában hiteles volt-e, a mérés időpontjában milyen időjárási viszonyok uralkodtak, illetve nem ismert minden olyan adat és információ, melyeket egy mérési jegyzőkönyvben a jogszabályi és szabványi előírások alapján szerepeltetni kell.

A dokumentációban szereplő, táblázatosan megadott értékek sem minden esetben egyértelműek, mert amennyiben az „MSZ15037:2000. Lőterek zajkibocsátása és az okozott környezeti zajterhelés vizsgálata” szabványt alkalmazták (márpedig a szabvány szerepel a vizsgálat során alkalmazott előírások között), akkor a védendő előtt a zajterhelés az L_{AML} (lövészajból származó megítélési szint). Az L_{AML} meghatározásának egyik adata a mért lövészaj legnagyobb A-hangnyomásszintje ($L_{AFmax,mért}$), de az nem tudható, hogy akkor ezek a köztes értékek mért szerepelnek a dokumentációban. Szintén kérdéseket vet fel, hogy milyen mérési adatokat szolgáltatott a táblázatok alatti jelmagyarázatban szereplő „Védett Környezet Mérnökiroda”. Szintén csak vélelmezhető, hogy ezen mérések során határozták meg a 42 dBA-s háttérterhelési értéket, ami az építési és üzemelési hatásterület lehatárolásánál alkalmaztak.

A szakértőnek nem szakterülete a fegyverismeret, ezért abban nem tud állást foglalni, hogy a közeltérben mért fegyverek típusa megegyezik-e majd a lőtéren alkalmazni kívánt (versenyek esetén is!) fegyverekével.

Az egyes fegyvertípusok zajkibocsátásának vizsgálata során az alkalmazott MSZ EN ISO 17201-1. sz. szabvány esetében a megadott képlet sajnálatos módon hiányos (hiányzik egy konstans szám, és amíg a képletben „ A_z ” szerepel, addig a magyarázatban A_{atm} található. Vélelmezhető azonban, hogy itt csak egy elírás történt, és a számított eredmények helyesek. (A szakértő a számítások helyességét, pontosságát a későbbiekben sem vizsgálja, csak a szakmai eljárások megfelelő használatát ellenőrzi).

A zajkibocsátás egyik legfontosabb tényezője a megítélési idő (nappal a legzajosabb 8 óra) alatt leadott lövések száma. Ezek pályánként és fegyvernemenként, valamint rendezvényenként (átlagos, verseny, egyéni rendezvény) megadásra kerültek. Az, hogy ezek az információk honnan származnak nem tudható, de feltételezhető, hogy helytállóak. A Wenfis Kft. a továbbiakban a normál vagy átlagos lövészeti napok zajkibocsátását vizsgálta, illetve az egyéni rendezvényekét, amik vélelmezhetően megfelelnek a versenynapokénak, míg a Vibrocomp Kft. egy harmadik üzemállapotként egyéni rendezvények zajkibocsátását is vizsgálta). A számítások során a táblázatokban szerepeltetik a vizsgálati pontokon tapasztalható alapzaj mértékét, azonban az nem tudható, hogy ezek az értékek honnan erednek. Ha és amennyiben a 2022. április 08.-i műszeres zajmérés során kerültek meghatározásra, úgy erre utalni kellett volna, továbbá a szakértő megítélése az, hogy mivel a korábbi zajmérés és jelen dokumentáció 2024. augusztusi elkészítése óta több mint 2 év telt el, az alapzaj és a háttérterhelés mérését ismételt el kellett volna végezni, és az aktuális értékeket alkalmazni. Ennyi idő elteltével az alapzaj és háttérterhelési értékek csak tájékoztató jellegűnek tekinthetők. A Wenfis Kft. ezt követően lehatárolta a működés hatásterületét, ahol a vonatkozó jogszabályok alapján figyelembe vette a háttérterhelés mértékét. A szakértő ismételt utal arra, hogy 2022. évi adatokat alkalmaztak, illetve a háttérterhelésnek az L_{A95} szintet vették alapul (a 95 %-os hangnyomásszint az a hangnyomásszint, amelyet a zaj 1 órás hosszúságú időtartam 95 %-ban meghalad) ami szakmailag helytálló, azonban ugyan ezt az értéket tekintették alapzajnak is, ami viszont nem megfelelő, mert ha a háttérterhelés az L_{A95} -ös szint, akkor az alapzaj az L_{ASmin} érték. Ennek kifejtése hosszabb szakmai értekezést kíván, amitől a szakértő eltekint. Ezt a szakmai ellentmondást akkor lehetne feloldani, ha a szakértő rendelkezésére bocsátanák a 2022. év áprilisi zajmérési jegyzőkönyvet, de vélelmezhető, hogy helytelenül alkalmazták az alapzaj és a háttérterhelési adatokat.

Nagyon fontos annak a vizsgálata, hogy a lőtér használata során, mennyi pályán folyhat párhuzamosan lövészet. Erre vonatkozóan a zajvédelmi tervfejezetekben a szakértő

információt nem talált, azonban a levegőtisztaság-védelmi fejezetben utalás van 100 %-os kihasználtságra. Ez pedig azt jelenti, hogy nem elegendő pályánként vizsgálni az okozott zajterhelés mértékét, hanem azt együttes pályaiüzemelés esetén is meg kell tenni. Amennyiben a Wenfis Kft. számítási eredményeit összegezzük pl. az M1-es számítási pontra, határérték túllépés mutatható ki.

A szakvéleményben utalás van arra, hogy versenyekre évente kevesebb, mint 12 alkalommal kerül sor. Bár konkrét hivatkozás nincs, de a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgésekibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. §. (3) bekezdése kimondja, hogy „**az üzemi létesítmény zajkibocsátását a rendszeresen (évente legalább tizenkét alkalommal) előforduló legnagyobb környezeti zajkibocsátású üzemelési állapot alapján kell értékelni**”. A szakértő előre kívánja jelezni, hogy a kérdéses lőtér nem üzemi létesítmény, hanem szabadidős létesítmény (zajforrás), ezért az évi 12 alkalomra szóló „határérték alóli mentesség” nem vonatkozik rá. Sajnálatos módon a Vibrocomp Kft. dokumentációjában is több helyen üzemi létesítmény szerepel, ami a számításokat vagy a határértéket nem befolyásolja, azonban szakmai szempontból helytelen megnevezés.

A parkolók óránkénti járműforgalma esetében szintén eltérések találhatók a környezetvédelmi tervfejezeteken belül. Sem a Wenfis Kft., sem pedig a Vibrocomp Kft. a 235 férőhelyes parkoló zajkibocsátásával érdemben nem foglalkozott, csak a telephely megközelítésével, azaz a kapcsolódó közút forgalomműködésének mértékével. A vonatkozó jogszabályok alapján ennek a zajforrásnak a zajkibocsátását is vizsgálni kellett volna, ahogy ez megtörtént levegőtisztaság-védelmi szempontból is.

Ezen felül megállapítható, hogy a dokumentációban nem tértek ki az épületen belüli tevékenység zajkibocsátásának számítással történő meghatározására, csak a szabadba telepített zajforrásokat vizsgálták.

Baja, 2024. szeptember 23.

Molnár Csaba
Igazságügyi Szakértő
Környezeti zaj-és rezgésvédelem
levegőtisztaság védelem
"az ország egész területe"
6500 Baja, Szivárvány u. 70.
Szám: 5226

Molnár Csaba
Igazságügyi Szakértő
6500 Baja, Szivárvány u. 70.
szám: 5226